

св, зв, цв,
см

4^а Таксамо не зазначуємо мнякого с, з, п у невложених словах, як після них ідуть губні шелестівки (п, б, м, в), і потім іде „я“ або „і“ (з „й“, гл. § 51), тому

кажемо: <i>свѣит</i> ,	пишемо: <i>світ</i>
„ <i>звѣир</i> ,	„ <i>звір</i>
„ <i>сѣміх</i> ,	„ <i>сміх</i>
„ <i>цѣвях</i> ,	„ <i>цвях</i>
„ <i>сѣвято</i>	„ <i>свято</i> . . .

Навпаки ж, вимовляти з-московська так, як написано (світ, звір, цвях) ніяк не можна. Мнякі с, з, ц в таких випадках — це дуже характеристична прикмета української мови, і в вимові до того треба дуже додивляти ся.

Але ж у вложених словах, або якщо „і“ склало ся з „о“ (гл. § 52), чують ся с, з твердими, н. пр.:

спішити (пор. рос. спѣшить), *спіснути* (мос. вспомнить), *звірити ся* (пор. віра, рос. свѣриться), *звід* (пор. мос. сводъ)¹⁾ . . .

сьє, цьє,
зьє

41. За те як у слові чуєть ся на кінці (наросток, §§ 95, 179, 26) -ський, -цький, а далі: -сьько, -їсьько (§ 139), то

У Куліша читаємо:

користь, завзяття, сьцілив, озвєцьця, пісьля, на мосьті, сьсьє

і навіть — на *серьці, котляр* (приклади взяті із „Позиченої Кобзи“, Женева, 1897)

Таксамо додивляєть ся до цього Кримський:

пісьля, поясняла, поясню, пісьню (Лаговський) . . .

¹⁾ Західно-українські письменники донедавна додержували ся на письмі мнягчення цих с, з, ц, але ж тепер уже закинули (Граматика проф. Стоцького каже таки писати *свѣит, звѣир* . . . і т. д.). Із наддніпрянських письменників так писав постійно Нечуй-Левицький (*свѣято, спів, сміх, пересвѣдчився, несвѣдомо* — Повісти, VIII), і передусім чуткий на всі цікаві явища в мові — Куліш. Ось кілька виписків:

пересспів, свѣит, звѣздами, свѣтлиця, свѣятий („Позичена Кобза“, Женева, 1897).

Таксамо Кримський: *на смітнику, насмішувато, освѣита, несвѣдомо, свѣятонька* . . . (Лаговський)

Що більше — Куліш пише: *дзвѣин, свѣій* — хоч тут „і“ склало ся з „о“ — і мнягчення не дуже дочуваєть ся, і Нечуй: *приспѣнішли, змѣніть* (Повісти, VIII), хоча це слова аложені.